

علوم و فنون ادبی ۲

۱- چه کسی «کلیه و دمنه» را بازنویسی کرد؟ و آن را چه نامید؟

- (۱) ظهیرالدین بابر - بابرنامه
(۲) ملامحسن فیض کاشانی - انوار سهیلی
(۳) ملاحسین واعظ کاشفی - محاکمة اللغتين
(۴) ملاحسین واعظ کاشفی - انوار سهیلی

۲- همه‌ی موارد از ویژگی‌های فکری شعر سبک عراقی است؛ به جز:

- (۱) بی‌اعتباری دنیا، اعتقاد به قضا و قدر
(۲) رواج روحیه‌ی حماسی، باور به اختیار و اراده
(۳) پرهیز از زهد ربایی، توجه به صفا و پالایش درون
(۴) برتری عشق بر عقل، یکی شدن معشوق با معبود

۳- کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات نادرست است؟

- (۱) نثر فنی کم کم در قرن هفتم قوت گرفت اما در قرن هشتم با سیطره‌ی تیموریان بر ایران از میان رفت.
(۲) در قرن ششم برخی نویسندگان آثار موجود را که به نثری ساده بود، به نثر فنی بازنویسی می‌کردند.
(۳) در قرن‌های هفتم و هشتم لغات قبایل ترک و مغول به زبان فارسی وارد شد که در دوره‌ی تیموری سرعت رشد آن بیشتر شد.
(۴) تاریخ‌نویسی در قرون هفتم و هشتم به اسلوب ساده رواج یافت اما نمونه‌هایی به نثر پیچیده نیز در میان تاریخ‌های این دوره یافت می‌شود.

۴- سبک شعری کدام بیت، با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) دستی ز غمت بر دل پایی ز پیت در گل / با این همه صبرم هست وز روی تو نتوانم
(۲) عشق آمد و گرد فتنه بر جانم بیخت / عقلم شد و هوش رفت و دانش بگریخت
(۳) گر مست نه ای منشین با مستان یکجا / اندیشه کن از حال خود امروز نکوتر
(۴) برو ای زاهد خودبین که دایم عیب می‌بینی / قلم در حرف رندان پریشان قلندر کش

۵- وزن همه‌ی ابیات همسان است؛ به جز:

- (۱) در این باغ از خدا خواهد دگر پیرانه سر حافظ / نشیند بر لب جویب و سروی در کنار آرد
(۲) امروز خندان آمدی مفتاح زندان آمدی / بر مستمندان آمدی چون بخشش و فضل خدا
(۳) جان را من آفریدم و دردیش داده‌ام / آن کس که درد داده همو سازدش دوا
(۴) چو چشمی مقترن گردد بدان غیبی چراغ جان / ببیند بی‌قرینه او قرینان نهانی را

۶- یکی از ارکان کدام بیت نسبت به سایر ارکان یک هجا کمتر دارد؟

- (۱) هین که گردن سست کردی کو کبابت کو شرابت / هین که بس تاریک رویی ای گرفته آفتاب
(۲) در سفالین کاسه‌ی رندان به خواری منگرید / کاین حریفان خدمت جام جهان بین کرده‌اند
(۳) باغ رضوان است اینجا یا خراسان است اینجا / هیچ مشکل نیست در ره کار آسان است اینجا
(۴) طالب مقصود را از در نشاید بازگشتن / آستان را بوسه باید داد اگر بارش نباشد

۷- همه‌ی ابیات از تکرار چهار بار وزن واژه‌ی مقابل خود تشکیل شده‌اند؛ به جز:

- (۱) ای دل چه اندیشیده‌ای در عذر آن تقصیرها / زان سوی او چندان وفا زین سوی تو چندان جفا (مستفعلن)
(۲) رفیقان چنان عهد صحبت شکستند / که گویی نبودست خود آشنایی (فعولن)
(۳) نشاید که خوبان به صحرا روند / همه کس شناسند و هر جا روند (فعولن)
(۴) ای یوسف خوش نام ما خوش می‌روی بر بام ما / ای در شکسته جام ما ای بر دریده دام ما (مستفعلن)

۸- وزن کدام مصراع «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است؟

- (۱) زهد پیدا کفر پنهان بود چندین روزگار
(۲) چو تیرم تا نیرآنی نیرم
(۳) هر کجا دستی به بازی می‌گشودم
(۴) هر که بازآید ز در پندارم اوست

۹- در کدام بیت هر دو نوع تشبیه فشرده و گسترده به کار رفته است؟

- (۱) به دست طفل محجوبی سپردم غنچه‌ی دل را / که دست از آستین هرگز نیارد از حیا بیرون
(۲) بگسل از سر رشته‌ی تسبیح، ای کوتاه بین / حلقه بر موی میان کفر، چون زَنار زن
(۳) من آن زمان چو قلم، سر ز سجده بردارم / که طی چو نامه شود روزگار فرقت تو
(۴) در رکاب غلم آه بود فتح و ظفر / به مصافی که روی بی‌غلم آه مرو

۱۰- در کدام دو بیت تشبیه وجود دارد؟

- (الف) ما بیغمان مست دل از دست داده‌ایم / همراز عشق و همنفس جام باده‌ایم
(ب) سبزه‌ی خط تو دیدیم وز بستان بهشت / به طلب‌کاری این مهرگیاه آمده‌ایم
(ج) جام‌های خسروانی خورده‌ایم اندر الس / تا نینداری که ما امروز مست باده‌ایم
(د) رهرو منزل عشقیم و ز سرحدّ عدم / تا به اقلیم وجود این همه راه آمده‌ایم

۱۱- در کدام بیت وجه شبه ذکر شده است؟

- ۱) باغ او مانند صورت خانه‌ی مانی شود / باغ ازو مانند لعبت خانه‌ی آذر شود
- ۲) عشق مانند متاعی است به بازار حیات / گاه ارزان بفروشد و گران نیز کند
- ۳) رای تو چون کوکب است همت چون سما / حلم تو و طبع توست همچو زمین و هوا
- ۴) سر نمی‌پیچند از تیغ اجل دیوانه‌ها / گوش بر آواز سیلابند این ویرانه‌ها

۱۲- ادات تشبیه در کدام بیت ذکر نشده است؟

- ۱) آسمان وار است دامان مراد ناکسان / گر مرا پیونداری نیست، گو هرگز مباش
- ۲) تا ز ابر قیرگون روی زمین گردد حریر / تا برآید فوج ابر قیرگون از قیروان
- ۳) سواری کاردان باید صف پیکار و کوشش را / ستوری کوه‌سان باید تک ناورد و جولان را
- ۴) تو به آفتاب مانی ز کمال حسن طلعت / که نظر نمی‌تواند که ببیندت که ماهی

۱۳- در کدام بیت تمام ارکان تشبیه موجود است؟

- ۱) سهی سرو او گشت همچون کمان / نه آن بود کان شاه را بدگمان
- ۲) دعای بنده مگر مستجاب خواهد بود / که در دهانش سخن همچو دُر مکنون باد
- ۳) لبث چون چشمه‌ی نوش است و ما اندر هوس مانده / که بر وصل لبث یک روز باشد دسترس ما را
- ۴) به سان دلشدگان‌اند مرغکان بهار / همه برفته ز هوش و همه بمانده ز حال

۱۴- در همی گزینه‌ها تشبیه بلیغ به کار رفته است، به جز:

- ۱) یارا، بهشت صحبت یاران همدم است / دیدار یار نامتناسب جهنم است
- ۲) پرتو شمع رخت شد در وجود مشتعل / سوخت از من هرچه بود از اقتضای آب و گل
- ۳) حدیث عشق نداند کسی که در همه عمر / به سر نکوفته باشد در سزایی را
- ۴) من سعدی درگاه تو عاشق به روی ماه تو / هستیم نیکوخواه تو از من چرا رنجیده‌ای؟

۱۵- در کدام بیت تشبیه بیشتری به کار رفته است؟

- ۱) ای لعبت خندان، لب لعلت که مزیدست / وی باغ لطافت به رویت که گزیدست
- ۲) ضعف دل دارم، مسیح از نبض من بردار دست / هست در سیب زنخندان بتان بهبود من
- ۳) تا به کی در پوستین بیگناهان افکنی؟ / این سگ نفسی که از بهر شکار دادده‌اند
- ۴) خروش سیل حوادث بلند می‌گوید / که خواب امن درین خاکدان نمی‌باشد